

АДМІНІСТРАТИВНО-ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ У ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА КОНТРОЛЮ ЗА НАРКОТИКАМИ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

ПТУХІНА Олена Валеріївна - аспірант відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7507-2023>

УДК 342.9

DOI 10.32782/NP.2023.2.10

У науковій статті здійснено науковий аналіз позицій учених щодо розуміння адміністративно-запобіжних заходів у діяльності органів публічної адміністрації з метою дотримання основних прав та свобод людини та громадянина. Звернута увага, що, застосовуючи адміністративно-запобіжні заходи, посадові особи Держлікслужби України створюють тим самим необхідні умови для неухильного додержання законів, виявлення і припинення різних порушень законодавства щодо забезпечення якості лікарських засобів, медичних виробів та відвертають можливі посягання на суспільні відносини, які охороняються законом.

Наголошено, що адміністративно-запобіжні заходи виконують свої особливі правоохоронні функції, які відрізняють їх від інших заходів адміністративного примусу, що і визначає їх самостійне місце в системі цих заходів.

Доведено, що під адміністративно-запобіжними заходами в діяльності Держлікслужби України слід розуміти сукупність засобів одностороннього офіційно-владного впливу останньої, урегульованих нормами адміністративного права, щодо фізичних та юридичних осіб і спрямовані на попередження порушень норм законодавства у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, донорства крові та компонентів крові, функціонування

системи крові, які полягають у недопущенні протиправної поведінки з боку конкретних (фізичних та юридичних) осіб та усуненні причин, що сприяють вчиненню порушень законодавства у зазначених сферах і створення умов, що виключають протиправну поведінку.

Наголошено, що адміністративно-запобіжні заходи реалізуються Держлікслужбою України із врахуванням основних напрямків діяльності останньої: 1) заходи щодо ліцензування виробництва, імпорту лікарських засобів, контролю за дотриманням ліцензійних умов та сертифікації; 2) заходи щодо державного регулювання оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами; 3) заходи з питань державного ринкового нагляду; 4) заходи щодо забезпечення державного контролю якості лікарських засобів; 5) заходи щодо державного регулювання та контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів і протидії їх незаконному обігу.

Ключові слова: Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, орган публічної влади, повноваження, лікарські засоби, медичні засоби, адміністративно-запобіжні заходи, контроль за якістю лікарських засобів.

Постановка проблеми

Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (Держлікслужба) здійснює заходи, спрямовані на недопущення на споживчий ринок лікар-

ських засобів, які не відповідають встановленим вимогам, а також постійне інформування населення про медичні вироби, які становлять або можуть становити відповідний ризик. Завдячуючи реалізації адміністративно-запобіжних заходів у діяльності Держлікслужби України, створюються відповідні безпечові умови щодо використання в цілому лікарських засобів та іншої продукції

Звернемо увагу, що протягом першого півріччя 2021 року для своєчасного попередження споживачів (користувачів) про виявлену небезпеку, яку становить продукція на офіційному вебсайті Держлікслужби було розміщено 51 інформаційний лист від виробників та уповноважених представників щодо медичних виробів, повідомлення щодо продукції, яка становить або може становити ризик не надходили, та 11 рішень від виробників про вилучення з обігу, відкликання продукції, яка є небезпечною, прийняті за ініціативою виробника продукції [1].

У той же час, Держлікслужбою України з метою додержанням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами було здійснено 7 планових та 26 позапланових перевірок ліцензіатів, з них: 1) планових 7 та 1 позапланова перевірки аптечних складів; 2) 1 планова та 23 позапланові перевірки аптек; 3) 12 позапланових перевірок аптечних пунктів [1].

Але поряд із здійсненням адміністративно-запобіжних заходів в Держлікслужбою України під час реалізації зазначених повноважень, остання прийняла ряд рішень, а саме: 1) складено 4 акти на анулювання ліцензії; 2) складено 1 акт про зупинення діяльності; 3) видано 15 розпоряджень про усунення порушень; 4) складено 13 позитивних актів до відома [1].

Тобто це безпосередньо вказує на те, що тільки під час реалізації адміністративно-запобіжних заходів Держлікслужбою України можливе в подальшому виявлення певних недоліків та порушень у діяльності відповідних суб'єктів господарювання.

З метою реалізації заходів державного ринкового нагляду за дотриманням вимог

технічних регламентів територіальними органами Держлікслужби проведено 613 планових, а також 267 позапланових перевірок характеристик продукції, за результатами яких: 1) прийнято 519 обмежувальних (коригувальних) заходів; 2) накладено 7 постанов про штрафні санкції та стягнуто штрафів на суму 187 000 грн [1].

За таких обставин, реалізуючи основну функцію держави, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, постає необхідним здійснення адміністративно-запобіжних заходів спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів, медичних виробів, та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, донорства крові та компонентів крові, функціонування системи крові – Держлікслужби України [2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Слід звернути увагу, що питанням застосування адміністративно-запобіжних заходів у діяльності органів публічної адміністрації була звернута увага на дисертаційному рівні та у фаховій літературі, зокрема в роботах таких учених-правників, як В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, О. О. Бакалінська, О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, Ю. П. Битяк, І. Л. Бородін, І. В. Бойко, В. М. Гарашук, О. В. Джафарова, Ю. Т. Добромислов, О. Ю. Дрозд, Т. О. Коломоєць, З. В. Кузнєцова, Л. Р. Левчук, Р. В. Миронюк, О. А. Моргунов, Л. А. Микитенко, С. В. Семенко, М. М. Тищенко, Ю. В. Тищенко, В. С. Шелестов, О. М. Язвінська, С. О. Шатрава та ін. Безперечно, наукові праці названих учених мають важливу наукову і практичну цінність. Але слід визнати відсутність дотепер спеціальних досліджень із проблематики діяльності Держлікслужби України щодо застосування адміністративно-запобіжних заходів.

У спеціальних дослідженнях, які стосуються проблем адміністративного примусу, дуже рідко можна зустріти аналіз специфіч-

них рис адміністративно-запобіжних заходів, їх видів, практики застосування, ефективності дії тощо. У кращому випадку справа обмежується переліком цих заходів і їх короткою характеристикою [3, с. 67].

Мета статті полягає у з'ясуванні змісту адміністративно-запобіжних заходів у діяльності Держлікслужби України через реалізацію основних повноважень у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів (лікарські засоби), медичної техніки і виробів медичного призначення (медичні вироби), та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, донорства крові та компонентів крові, функціонування системи крові [2].

Виклад основного матеріалу дослідження

З метою всебічного з'ясування сутності зазначених заходів зупинимось детальніше на аналізі їх характерних рис чи властивостей. В межах наукової праці будемо виходити із тієї позиції, що адміністративно-запобіжні заходи безпосередньо спрямовані на застосування та здійснення органом публічної адміністрації певних обмежень та заборон. Але, такі обмеження і заборони мають конкретну, індивідуальну спрямованість, вони є безпосереднім результатом застосування певної правової норми, що відрізняє їх від заборон, закріплених в нормах права і безпосередньо має свої розповсюдження невизначеному колу суб'єктів.

Як зазначає А. Т. Комзюк, на відміну від загальноправових заборон, які звертаються до невизначеного кола осіб і виконуються на основі волевиявлення цих осіб, тут має місце імперативна, категорично владна вимога до конкретної особи з боку органу управління, який сам визначає наявність умов, що є підставою для застосування відповідних примусових засобів. Діючи на основі спеціальних повноважень, передбачених у правових нормах, органи публічної адміністрації вступають в таких випадках у конкретні адміністративно-правові відносини з підвладним суб'єктом, і, зазначені заходи, встановлюючи

певні обмеження, заборони, є засобами забезпечення виконання громадянами та іншими суб'єктами своїх правових обов'язків [3, с. 70].

Як слушно зазначає О.В. Джафарова, заборони встановлюють певну міру поведінки суб'єктів, покладаючи на осіб обов'язок утримуватися від учинення певних дій, що суперечать нормам права [4, с. 14]. Як зазначають О. В. Зайчук та Н. М. Оніщенко, заборони є важливим засобом забезпечення організованості суспільних відносин, створення перешкод для небажаної, суспільно небезпечної чи шкідливої поведінки. Заборони мають обов'язковий характер, забезпечуються засобами юридичної відповідальності та знаходяться закріплення у забороняючих нормах, реалізуються у формі правових норм [5].

У зв'язку з цим Т.О. Коломоець наголошує на тому, що такі заходи існують і суттєво відрізняються від всіх інших заходів адміністративного примусу тим, що: мають профілактичний, попереджувальний характер, що знайшло своє відображення вже у їх назві; вони не пов'язані із протиправними діями, саме тому правильно говорити не про підстави (конкретні фактичні підстави), а про умови їх застосування, які, є однопорядковими термінами; умовою їх застосування є юридичні презумпції, реальні припущення про можливість вчинення тим чи іншим суб'єктом правопорушення, відносно якого такі заходи і застосовуються; їх мета полягає в тому, щоб не допустити протиправну поведінку з боку конкретних осіб, які до такої поведінки схильні, усунути причини, які сприяють вчиненню правопорушень, і створити умов, які виключають протиправну поведінку; необмежене, абсолютно невизначене коло суб'єктів, щодо яких здійснюється їх застосування [6, с. 174–175].

Слід говорити про те, що адміністративно-запобіжні заходи виконують свої особливі правоохоронні функції, які відрізняють їх від інших заходів адміністративного примусу, що і визначає їх самостійне місце в системі цих заходів. Зокрема, на відміну від заходів адміністративного припинення, які безпосередньо переривають наявні правопорушення або об'єктивно протиправні дії, створюють умови для встановлення особи

порушника, з'ясування обставин справи, тобто можливості для подальшого застосування до порушника заходів відповідальності адміністративного чи іншого характеру, адміністративно-запобіжні заходи не переривають наявне правопорушення, а попереджають, відвертають його вчинення.

У свою чергу, погоджуємось із позицією А.Т. Комзюка, що підстави застосування адміністративно-запобіжних заходів, на відміну від заходів стягнення і заходів припинення, які є реакцією на протиправні діяння суб'єктів, запобіжні заходи конкретної фактичної підстави застосування не мають, вони використовуються для попередження, профілактики правопорушень, а також для підтримання правопорядку за різних надзвичайних обставин [3, с. 74].

Крім того, на сьогоднішній день ні в адміністративно-правовій науці, ні в адміністративному законодавстві України, на жаль, немає вичерпного переліку адміністративно-запобіжних заходів, що слід визнати недоліком і доктринальних досліджень і нормотворчої діяльності.

З метою всебічного з'ясування сутності та особливостей адміністративно-запобіжних заходів, які застосовує Держлікслужба України, необхідно здійснити їх систематизацію і класифікацію. Для визначення системи зазначених заходів слід виходити, перш за все, з того, що всі ці заходи об'єднує єдина мета – попередження протиправних діянь (профілактична спрямованість), про що мова йшла вище.

Проаналізувавши наукові, навчальні, публіцистичні джерела та виходячи з аналізу норм чинного законодавства, а саме: законів України: «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 № 123/96-ВР [7], «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 № 877-V [8], «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15.02.1995 № 60/95-ВР [9], «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними» від 15.02.1995 № 62/95-ВР [10], «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» від 02.12.2010 № 2735-VI [11], «Про загальну безпечність не-

харчової продукції» від 02.12.2010 № 2736-VI [12], «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 № 877-V [13]; постанов Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками» від 12.08.2015 № 647 [2], «Про затвердження Порядку вивезення за межі України або знищення неякісних та непридатних до споживання товарів (предметів) гуманітарної допомоги» від 28.04.2000 № 728 [14], «Про затвердження Порядку відбору зразків продукції для визначення її якісних показників та форми акта відбору зразків продукції» від 31.10.2007 № 1280 [15]; наказів МОЗ України: «Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі» від 29.09.2014 № 677 [16], «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках» від 17.10.2012 № 812 [17], «Про затвердження Порядку проведення галузевої атестації лабораторій з контролю якості та безпеки лікарських засобів» від 14.01.2004 № 10 [18], «Про затвердження Порядку здійснення фармаконагляду» від 27.12.2006 № 898 [19], а також практики його застосування, можна виокремити адміністративно-запобіжні заходи, які має право застосовувати Держлікслужба України: проводить галузеву атестацію лабораторій із здійснення контролю якості лікарських засобів; проводить атестацію провізорів і фармацевтів; відбирає в установленому порядку зразки лікарських засобів і медичних виробів для перевірки їх якості; здійснює державний контроль за дотриманням вимог законодавства щодо забезпечення якості та безпеки лікарських засобів і медичних виробів на всіх етапах обігу, у тому числі правил здійснення належних практик (виробничої, дистриб'юторської, зберігання, аптечної); здійснює контроль за дотриманням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами; здійснює державний ринковий нагляд

у межах сфери своєї відповідальності; здійснює державний контроль за ввезенням на митну територію України лікарських засобів; надає обов'язкові для виконання приписи про усунення порушень стандартів і технічних умов, фармакопейних статей і технологічних регламентів, а також про усунення порушень під час виробництва, зберігання, транспортування та реалізації лікарських засобів; здійснює контроль за дотриманням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження господарської діяльності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; здійснює обстеження складських, торговельних та інших приміщень, що перебувають у користуванні юридичної особи та які використовуються у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; вживає відповідних заходів до усунення порушень, виявлених під час здійснення контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; забезпечує інформування громадськості з питань здійснення контролю за введенням в обіг медичних виробів та обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Держлікслужби, її територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління; здійснює заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів системи крові, а також суб'єктів, що надають послуги з трансфузії компонентів крові, з метою перевірки дотримання такими суб'єктами вимог до провадження відповідного виду діяльності, безпеки і якості донорської крові та компонентів крові, гемонагляду, простежуваності та документування їх діяльності; здійснює планові, позапланові заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів системи крові, що здійснюють заготівлю, переробку, тестування, зберігання, розподіл та реалізацію донорської крові та компонентів крові, щодо її відповідності вимогам належної виробничої практики тощо.

Таким чином, застосовуючи адміністративно-запобіжні заходи, посадові особи Держлікслужби України створюють тим самим необхідні умови для неухильного до-

держання законів, виявлення і припинення різних порушень законодавства щодо забезпечення якості лікарських засобів, медичних виробів та відвертають можливі посягання на суспільні відносини, які охороняються законом.

Висновок

На підставі викладеного, під адміністративно-запобіжними заходами в діяльності Держлікслужби України слід розуміти сукупність засобів одностороннього офіційно-владного впливу останньої, урегульованих нормами адміністративного права, щодо фізичних та юридичних осіб і спрямовані на попередження порушень норм законодавства у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, донорства крові та компонентів крові, функціонування системи крові, які полягають у недопущенні протиправної поведінки з боку конкретних (фізичних та юридичних) осіб та усуненні причин, що сприяють вчиненню порушень законодавства у зазначених сферах і створення умов, що виключають протиправну поведінку.

Адміністративно-запобіжні заходи реалізуються Держлікслужбою України із врахуванням основних напрямків діяльності останньої: 1) заходи щодо ліцензування виробництва, імпорту лікарських засобів, контролю за дотриманням ліцензійних умов та сертифікації; 2) заходи щодо державного регулювання оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами; 3) заходи з питань державного ринкового нагляду; 4) заходи щодо забезпечення державного контролю якості лікарських засобів; 5) заходи щодо державного регулювання та контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів і протидії їх незаконному обігу.

Література

1. Звіт про виконання Плану роботи Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками за I півріччя 2021 року. URL : <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2021/07/%D0%97%D>

0%92%D0%86%D0%A2-%D0%97%D0%90-%D0%86-%D0%9F%D0%86%D0%92%D0%A0%D0%86%D0%A7%D0%A7%D0%AF-2021.docx.

2. Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками : постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 647. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/647-2015-%D0%BF>.

3. Комзюк А. Т. Заходи адміністративного примусу в правоохоронній діяльності міліції : поняття, види та організаційно-правові питання реалізації : моногр. Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. 336 с.

4. Джафарова О.В. Дозвільна діяльність органів публічної адміністрації в Україні: питання теорії та практики: моногр. Харків : Діса плюс, 2016. 688 с. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7754>.

5. Зайчук О. В., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права : Академічний курс : підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 688 с.

6. Коломоець Т. О. Адміністративний примус у публічному праві України : теорія, досвід та практика реалізації : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2005. 456 с.

7. Про лікарські засоби : Закон України від 04.04.1996 № 123/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/123/96-%D0%B2%D1%80>.

8. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 № 877-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/877-16>.

9. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори : Закон України від 15.02.1995 № 60/95-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/60/95-%D0%B2%D1%80>.

10. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : Закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/62/95-%D0%B2%D1%80>.

11. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції : Закон України від 02.12.2010 № 2735-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/2735-17>.

12. Про загальну безпечність нехарчової продукції : Закон України від 02.12.2010 № 2736-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/2736-17>.

13. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 № 877-V. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/877-16>.

14. Про затвердження Порядку вивезення за межі України або знищення неякісних та непридатних до споживання товарів (предметів) гуманітарної допомоги : постанова Кабінету Міністрів України від 28.04.2000 № 728. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/728-2000-%D0%BF>

15. Про затвердження Порядку відбору зразків продукції для визначення її якісних показників та форми акта відбору зразків продукції : постанова Кабінету Міністрів України від 31.10.2007 № 1280. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/1280-2007-%D0%BF>.

16. Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі : наказ МОЗ України від 29.09.2014 № 677. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1515-14>

17. Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках : наказ МОЗ України від 17.10.2012 № 812. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1846-12>.

18. Про затвердження Порядку проведення галузевої атестації лабораторій з контролю якості та безпеки лікарських засобів : наказ МОЗ України від 14.01.2004 № 10. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0130-04>.

19. Про затвердження Порядку здійснення фармаконагляду : наказ МОЗ України від 27.12.2006 № 898. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0073-07>.

References

1. Zvit pro vykonannya Planu roboty Derzhavnoyi sluzhby Ukrayiny z likarskykh zasobiv ta kontrolyu za narkotyky za I pivrichchya 2021 roku. [Report on the implementation of the Work Plan of the State Service of Ukraine for Medicines and Drug Control for the first half of 2021]. URL : <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2021/07/%D0%97%>

86%D0%A2-%D0%97%D0%90-%D0%86-%D0%9F%D0%86%D0%92%D0%A0%D0%86%D0%A7%D0%A7%D0%AF-2021.docx. [in Ukrainian].

2. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Derzhavnu sluzhbu Ukrayiny z likarskykh zasobiv ta kontrolyu za narkotykamy (2015, August 12) [On the approval of the Regulations on the State Service of Ukraine for Medicinal Products and Drug Control]: postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny № 647. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/647-2015-%D0%BF>. [in Ukrainian].

3. Komzyuk, A. T. (2002). Zakhody administratyvnoho prymusu v pravookhoronniy diyalnosti militsiyi : ponyattya, vydy ta orhanizatsiyno-pravovi pytannya realizatsiyi [Measures of administrative coercion in law enforcement activities of the militia: concepts, types and organizational and legal issues of implementation]: monohr. Kharkiv : Vyd-vo Nats. un-tu vnutr. sprav. 336 s. [in Ukrainian].

4. Dzhafarova, O.V. (2016). Dozvilna diyalnist orhaniv publichnoyi administratsiyi v Ukrayini: pytannya teorii ta praktyky [Voluntary activity of public administration bodies in Ukraine: issues of theory and practice] : monohr. Kharkiv : Dysa plyus. 688 s. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7754>. [in Ukrainian].

5. Zaychuk, O. V., Onishchenko, N. M. (2006). Teoriya derzhavy i prava [Theory of the state and law] : Akademichnyy kurs : pidruch. Kyiv : Yurinkom Inte. 688 s. [in Ukrainian].

6. Kolomojets, T. O. (2005). Administratyvnyy prymus u publichnomu pravi Ukrayiny : teoriya, dosvid ta praktyka realizatsiyi [Administrative coercion in the public law of Ukraine: theory, experience and practice of implementation]. Dys. ... doktora yuryd. nauk : 12.00.07. Kharkiv. 456 s. [in Ukrainian].

7. Pro likarski zasoby (1996, April 04). [On Medicinal Products]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/123/96-%D0%B2%D1%80>. [in Ukrainian].

8. Pro osnovni zasady derzhavnoho nahlyadu (kontrolyu) u sferi hospodarskoyi diyalnosti (2007, April 5). [On the Main Principles of State Supervision (Oversight) in the Area of Commercial Activity]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/877-16>. [in Ukrainian].

9. Pro narkotychni zasoby, psykhotropni rehovyny i precursory (1995, February 15). [On Circulation of Drugs, Psychotropic Substances, Their Analogs and Precursors in Ukraine]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/60/95-%D0%B2%D1%80>. [in Ukrainian].

10. Pro zakhody protydiy nezakonnomu obihu narkotychnykh zasobiv, psykhotropnykh rehovyn i prekursoriv ta zlovzhyvannyu nymy. (1995, February 15). [On Counteraction Measures against Illegal Circulation of Drugs, Psychotropic Substances and Precursors and Abuse of Them]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/62/95-%D0%B2%D1%80>. [in Ukrainian].

11. Pro derzhavnyy rynkovyy nahlyad i kontrol nekharchovoyi produktsiyi (2010, December 2). [On State Market Supervision and Control of Non-Food Products]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/2735-17>. [in Ukrainian].

12. Pro zahalnu bezpechnist nekharchovoyi produktsiyi (2010, December 2) [On General Safety of Non-Food Products]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/2736-17>. [in Ukrainian].

13. Pro osnovni zasady derzhavnoho nahlyadu (2007, April 5). [On the Main Principles of State Supervision (Oversight) in the Area of Commercial Activity]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/877-16>. [in Ukrainian].

14. Pro zatverdzhennya Poryadku vyvezennya za mezhi Ukrayiny abo znyshchennya neyakisnykh ta neprydatnykh do spozhyvannya tovariv (predmetiv) humanitarnoyi dopomohy (2000, April 28). [On approval of the Procedure for export outside Ukraine or destruction of low-quality and unfit for consumption goods (items) of humanitarian aid]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/728-2000-%D0%BF>. [in Ukrainian].

15. Pro zatverdzhennya Poryadku vidboru zrazkiv produktsiyi dlya vyznachennya yiyi yakisnykh pokaznykiv ta formy akta vidboru zrazkiv produktsiyi (2007, October 31). [On the approval of the Procedure for the selection of product samples to determine their quality indicators and the form of the product sample selection act]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/1280-2007-%D0%BF>. [in Ukrainian].

16. Pro zatverdzhennya Poryadku kontrolyu yakosti likarskykh zasobiv pid chas optovoyi ta rozdribnoyi torhivli (2014, September 29). [On the approval of the Procedure for quality

control of medicinal products during wholesale and retail trade]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1515-14>. [in Ukrainian].

17. Pro zatverdzhennya Pravyly vyrobnytstva (vyhotovlennya) ta kontrolyu yakosti likarskykh zasobiv v aptekakh (2012, October 17). [On the approval of the Rules for the production (manufacturing) and quality control of medicinal products in pharmacies]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1846-12>. [in Ukrainian].

18. Pro zatverdzhennya Poryadku provedennya haluzevoyi atestatsiyi laboratoriy z kontrolyu yakosti ta bezpeky likarskykh zasobiv (2004, January 14). [On the approval of the Procedure for conducting sectoral certification of laboratories for quality and safety control of medicinal products]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0130-04>. [in Ukrainian].

19. Pro zatverdzhennya Poryadku zdiysnennya farmakonahlyadu (2006, December 27). [On the approval of the Pharmacovigilance Procedure]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0073-07>. [in Ukrainian].

Ptukhina O.V.

ADMINISTRATIVE AND PREVENTIVE MEASURES IN THE ACTIVITIES OF THE STATE SERVICE OF UKRAINE ON DRUGS AND DRUG CONTROL: TODAY'S ISSUES

The scientific article carried out a scientific analysis of the positions of scientists regarding the understanding of administrative preventive measures in the activities of public administration bodies in order to observe the basic rights and freedoms of a person and a citizen. Attention is drawn to the fact that by applying administrative and preventive measures, officials of the State Medical Service of Ukraine thereby create the necessary conditions for strict compliance with laws, detection and termination of various violations of legislation on ensuring the quality of medicines and medical devices, and avert

possible encroachments on public relations protected by law.

It is emphasized that administrative preventive measures perform their special law enforcement functions, which distinguish them from other measures of administrative coercion, which determines their independent place in the system of these measures.

It has been proven that administrative and preventive measures in the activity of the State Medical Service of Ukraine should be understood as a set of means of unilateral official-authority influence of the latter, regulated by the norms of administrative law, in relation to individuals and legal entities and aimed at preventing violations of legislation in the areas of quality control and safety of medicinal products, medical products, circulation of narcotic drugs, psychotropic substances and precursors, combating their illegal circulation, donation of blood and blood components, functioning of the blood system, which consist in preventing illegal behavior on the part of specific (natural and legal) persons and eliminating the causes that contribute to violations of the law in the specified areas and creating conditions that exclude illegal behavior.

It was emphasized that administrative and preventive measures are implemented by the State Medical Service of Ukraine, taking into account the main directions of the latter's activities: 1) measures regarding licensing of production, import of medicinal products, monitoring of compliance with licensing conditions and certification; 2) measures regarding state regulation of wholesale and retail trade in medicinal products; 3) measures on issues of state market supervision; 4) measures to ensure state quality control of medicinal products; 5) measures regarding state regulation and control in the sphere of circulation of narcotic drugs, psychotropic substances, precursors and combating their illegal circulation.

Key words: State Service of Ukraine for Medicinal Products and Drug Control, public authority, authority, medicinal products, medical products, administrative preventive measures, control over the quality of medicinal products.